

Novăceanul

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul XIII, Nr. 148 ❖ VINERI, 26 Septembrie 2025 ❖ ISSN 2392 – 6961

Un vis devenit realitate: Centrul Multifuncțional de Intervenție Locală își deschide porțile

De data de 2 octombrie 2025, la Pociovaliștea, în orașul Novaci, va avea loc inaugurarea Centrului Multifuncțional de Intervenție Locală – o realizare deosebit de importantă atât pentru întreaga comunitate novăceană, cât și pentru zonele limitrofe.

Acest centru funcționează pe trei direcții, integrând instituții fundamentale pentru tot ceea ce înseamnă siguranța și bunăstarea cetățenilor: ISU Gorj (Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Lt. Col. Dumitru Petrescu" al Județului Gorj), SAJ Gorj (Serviciul Județean de Ambulanță Gorj) și IJJ Gorj (Inspectoratul de Jandarmi Județean „Tudor Vladimirescu” Gorj).

Proiectul are o istorie specială și este rezultatul unei gândiri proprii, originale, fiind o adaptare a conceptului de centru multifuncțional pe care l-am văzut în urma unei vizite în Franța, în anii '90. Încă de pe atunci, această viziune mi s-a părut a fi una deosebită și am considerat că un asemenea demers este binevenit pentru orice comunitate. De îndată ce am avut resursele și mijloacele necesare materializării lui, am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru a-l concretiza și sunt extrem de încântat de faptul că nu a rămas la stadiul de „idee”.

Acest lucru demonstrează că viziunile curajoase, chiar dacă par îndepărtate, pot deveni lucruri concrete atunci când există perseverență, determinare, multă muncă, strădanie și efort.

Valoarea investiției este considerabilă, respectiv 14.417.466,41 lei, cu TVA. Consider că această infrastructură modernă este, în sine, piatra de temelie pentru un sistem integrat de intervenție, în care fiecare secundă contează atunci când vorbim despre siguranța oamenilor sau despre salvarea de vieți omenești, protejarea proprietăților, menținerea ordinii publice etc.

Unul dintre cele mai mari avantaje ale acestui Centru este existența unui dispecerat comun, prin intermediul căruia intervențiile vor fi mult mai rapide și mai bine coordonate, într-o manieră unitară. Situațiile de urgență necesită timp de reacție scurt și o comunicare clară între instituții. Până acum, timpul de reacție era afectat de comunicarea fragmentată între instituții. Acum, Pompierii, Ambulanța și Jandarmeria vor acționa împreună, într-un sistem unificat, ceea ce înseamnă reducerea semnificativă a timpilor de răspuns. De asemenea, Centrul va juca un rol important și în prevenție. Se vor organiza simulări, campanii de informare și activități educative pentru cetățeni și elevi, astfel încât oamenii să știe cum să reacționeze în situații de risc.

Inaugurarea Centrului Multifuncțional de Intervenție Locală transmite un mesaj clar: siguranța locuitorilor este o prioritate a administrației locale, iar investiția nu trebuie privită ca o simplă clădire, ci ca un simbol al responsabilității și al solidarității dintre autorități și cetățeni. În plus, ea dovedește că orașul Novaci poate fi un model pentru alte localități din România. Pe termen lung, sunt convins că Centrul va deveni un reper pentru întreaga regiune, iar succesul său poate atrage investiții similare și pentru alte zone.

La inaugurare vor fi prezenți numeroși invitați, reprezentanți ai instituțiilor, autorități locale și cetățeni ai orașului Novaci. Evenimentul nu marchează doar finalizarea unei investiții importante, sau o reușită administrativă, ci începutul

unei noi etape în siguranța și dezvoltarea zonei.

Doresc să le mulțumesc tuturor celor care au contribuit la finalizarea acestui proiect de anvergură: echipei de proiect, constructorilor, colaboratorilor instituționali și, nu în ultimul rând, dumneavoastră, locuitori ai orașului Novaci, pentru încrederea acordată în oferirea șansei de a demonstra că proiectul nu a rămas la stadiul de promisiune, ci că s-a materializat într-o investiție de referință pentru viitorul comunității noastre.

*Cu aleasă considerație,
Dr. Ing. Dumitru LEUȘTEAN*

Liceul Teoretic Novaci pornește spre Europa – Educație modernă, ecologie și incluziune prin Erasmus+

Liceul Teoretic Novaci demarează implementarea activităților din primul an de Acreditare, prin Erasmus+.

Obiective propuse:

1. Dezvoltarea competențelor a 75% dintre profesori pentru utilizarea metodelor de predare interactive, bazate pe strategii didactice incluzive, precum și crearea și gestionarea eficientă a resurselor educaționale digitale (RED), pe parcursul a trei ani.

2. Dezvoltarea competențelor pentru 50% dintre profesori, pentru integrarea ODD12 în activități curriculare și extracurriculare, pentru a crește sustenabilitatea comunității, pe parcursul a trei ani.

3. Creșterea cu 30% a nivelului de motivare și implicare a elevilor din medii dezavantajate, participanți la activități outdoor, implementate în tandem de profesori și elevi, pe o perioadă de trei ani.

În contextul priorităților programului Erasmus+ în domeniul educației școlare, școala noastră trebuie să își adapteze metodele de predare la realitățile elevului contemporan, expus permanent la tehnologie și informație rapidă. Creșterea calității predării și perfecționarea personalului didactic devin obiective esențiale, prin formarea profesorilor în utilizarea resurselor educaționale moderne, crearea de conținut vizual și interactiv, precum și integrarea tehnologiei într-un spațiu colaborativ care încurajează comunicarea. Totodată, proiectul nostru vizează și educația ecologică, promovând modele sustenabile de producție și consum, reducerea deșeurilor și comportamente responsabile față de mediu, pentru a forma cetățeni conștienți de impactul lor asupra resurselor naturale. În paralel, incluziunea și integrarea școlară rămân acei piloni ai politicilor educaționale actuale, ca răspuns la provocările sociale care afectează elevii. Astfel, se propune implementarea de activități educaționale outdoor, implicând școala, familia și comunitatea, cu scopul de a consolida relațiile, de a dezvolta abilitățile elevilor și de a cultiva respectul față de mediul înconjurător. Ca urmare a aprobării proiectului de Acreditare, Liceul Teoretic Novaci, în cadrul Programului Erasmus+, Acțiunea-cheie 1: Mobilitatea persoanelor în scopul învățării, cu numărul de referință 2025-1-RO01-KA121-SCH-000325422, organizează Concurs de selecție a elevilor pentru cele 14 mobilități desfășurate în cadrul proiectului, dar și pentru cei doi profesori însoțitori, un profesor pentru job shadowing și patru profesori participanți la cursuri de perfecționare, mobilități aferente primului an de finanțare.

Pentru primul an de finanțare, 14 elevi de la Liceul Teoretic Novaci, însoțiți de doi profesori, vor derula activități prevăzute în Planul Erasmus al Acreditării la Liceul Lavoisier din Mayenne, Franța, în perioada 15-19 decembrie 2025. De asemenea, un alt profesor de la Liceul Teoretic Novaci va merge

în job shadowing la același liceu din Franța, unde are ocazia să observe, să învețe și să reflecteze asupra practicilor educaționale dintr-o altă instituție europeană.

Doi profesori vor participa la cursuri de formare la Paris, Franța, în perioada 1-15 decembrie 2025, iar alți doi profesori vor merge la Napoli, Italia, în perioada 16-21 februarie 2026.

Transportul și cheltuielile de subzistență vor fi suportate din bugetul

proiectului finanțat de Comisia Europeană, prin Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (A.N.P.C.D.E.F.P.).

Implementarea acestor activități nu reprezintă doar o oportunitate de mobilitate pentru elevi și profesori, ci și o șansă reală de transformare a culturii organizaționale a liceului. Prin intermediul activităților Erasmus+, se dorește consolidarea parteneriatelor europene și transferul de bune practici educaționale, care să inspire cadrele didactice să dezvolte metode de predare inovatoare și să stimuleze elevii să își descopere potențialul. Participarea la astfel de experiențe internaționale îi ajută pe elevi să își lărgască orizonturile, să cunoască alte culturi și să își dezvolte competențele lingvistice, sociale și civice, pregătindu-i pentru integrarea într-o societate globalizată. Totodată, prin accentul pus pe educația ecologică și pe incluziune, activitățile contribuie la formarea unei comunități școlare responsabile, care înțelege importanța protejării mediului și a solidarității sociale. Rezultatele scontate se reflectă atât în îmbunătățirea performanței academice, cât și în creșterea motivației și a încrederii în sine a elevilor. Nu în ultimul rând, experiențele de învățare dobândite de profesori în cadrul mobilităților vor avea un impact pe termen lung, prin multiplicarea și adaptarea acestora în activitatea didactică zilnică.

Astfel, Liceul Teoretic Novaci devine nu doar un spațiu educațional modern, deschis către schimbare și valorificarea experiențelor europene, ci și un model de bună practică pentru unitățile de învățământ din regiune.

*Coordonator proiect,
Prof. Adriana LĂZĂRESCU*

FESTIVALUL TOCANULUI, un altfel de festival printre zecile de festivaluri organizate în România zilelor noastre

Primăria Orașului Novaci are onoarea de a vă comunica faptul că, în data de 12 octombrie 2025, la Novaci va avea loc a VI-a ediție a renumitului „Festival al Tocanului”, festival marca O.S.I.M., menționat în Agenda Culturală a județului Gorj.

Festivalul Tocanului este un festival al comunității novăcene, cu tradiție milenară în creșterea animalelor, dedicat,

în principal, promovării produsului gastronomic local „Tocan de Novaci”, atestat la O.S.I.M., demers întreprins de Primăria Orașului Novaci cu scopul de a păstra și dezvolta moștenirea gastronomică străbună.

Acest eveniment cultural, care, în edițiile precedente, a stârnit interesul a mii de vizitatori, urmărește păstrarea unor vechi rețete și promovarea produselor gastronomice tradiționale preparate în gospodăriile populației, dezvoltarea turismului local și încurajarea producătorilor particulari (producători de produse lactate, producători de siropuri și dulceață, patiserie etc.), precum și promovarea meșteșugurilor populare, în cadrul Târgului meșterilor populari, organizat în paralel cu activitatea ciobanilor novăceni, de preparare a tocanului în fața consumatorilor.

Festivalul va avea loc în zona „Piața Novaci”, cu precizarea că, în ziua respectivă, la Novaci va fi un altfel de târg duminical decât cel obișnuit. Novăcenii își doresc o duminică de târg pe an în care să predomină comercializarea produselor gastronomice și meșteșugărești tradiționale, cu specific românesc, realizate de localnici pricepuți și de meșteșugari.

Oferta muzicală pentru publicul prezent sâmbătă seara (11 octombrie) și duminică (12 octombrie) va fi adaptată tematicii festivalului.

Seara zilei de 11 octombrie va fi dedicată tinerelor talente din Gorj, dornice să se remarce în domeniul muzicii populare. Este vorba despre laureați ai diverselor concursuri naționale – tineri și tinere, soliști și instrumentiști – instruiți de profesorii Școlii Populare de Arte „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu sau îndrumați de specialiștii Centrului Județean pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale Gorj. Pe inserat, publicul este invitat ca, la lumina torțelor, pe lângă ceaunul cu tocan, să se

bucure de frumusețea folclorului autentic și de glasul duios al fluierului tradițional. Tinerii soliști vor fi acompaniați de Formația Florin Chirițoiu și frații Plotogea. Nelipsiți vor fi copiii novăcenilor care studiază în cadrul secțiilor externe de muzică populară și instrumente de suflat ale Școlii Populare de Arte „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, secții coordonate de profesorii Elena Balan și Vlăduț Novăceanu.

Programul artistic de duminică va începe în jurul orei 11:00 și va debuta cu spectacolul „Moștenitorii de tradiții”, pus în scenă de Ansamblul Folcloric „Nedeia” din Novaci, în colaborare cu familiile de ciobani și soliști de muzică populară invitați la eveniment. Așa cum v-ați obișnuit, pe scenă vor urca soliști surpriză – de această dată laureați ai festivalurilor de la Mamaia și Jidvei –, soliști îndrăgiți de comunitatea păstorească și apreciați de toate categoriile de public. De asemenea, pe scena festivalului va fi prezent renumitul Ansamblu Artistic Profesionist „Doina Gorjului” din Târgu Jiu.

Juriul festivalului va fi format din specialiști în arta preparării tocanului, din personalități marcante, cunoscătoare și mari iubitoare ale acestui preparat. Președintele juriului va fi primarul orașului Novaci, Dr. Ing. Dumitru Leuștean, în mandatul căruia s-a organizat prima ediție a festivalului.

Festivalul Tocanului este organizat de Primăria și Consiliul Local Novaci, cu sprijinul și colaborarea celor mai importante instituții culturale ale județului Gorj, respectiv Consiliul Județean Gorj, Ansamblul Artistic Profesionist „Doina Gorjului” din Târgu Jiu, Centrul Județean

pentru Promovarea și Conservarea Culturii Tradiționale Gorj, Școala Populară de Arte „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, secondate de Asociația Crescătorilor de Ovine și Bovine Novaci. Festivalul are un scop precis: conservarea și promovarea culturii tradiționale locale și a îndeletnicirilor novăcenilor, care, iată, au dăinuit de-a lungul sutelor de ani. Evenimentul este legat de obiceiurile păstorești din perioada coborâtului oilor din munte, etapă finală a ciclului anual al transhumanței.

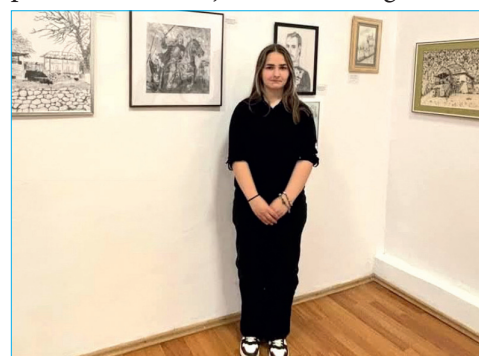
Acest festival face parte din programul de promovare cultural-turistică a zonei Novaci-Rânca, „Drumurile transhumanței ciobanilor novăceni pe Transalpina, în Munții Parâng”.

*Reprezentantă a organizatorilor,
director artistic al festivalului,
Prof. Elena BASARABĂ*

O elevă a Liceului Teoretic Novaci impresionează prin talent artistic la nivel național

La doar 16 ani, Panduru Eliza-Teodora, o elevă talentată a Liceului Teoretic Novaci, demonstrează că pasiunea, munca asiduă și dedicarea pot crea un palmares artistic impresionant. Cu o maturitate rar întâlnită pentru vârsta sa, tânăra din Gorj reușește să îmbine cu succes studiile liceale cu o activitate artistică intensă, aducând renume școlii și comunității din care provine. Povestea ei este o sursă de inspirație, o dovadă vie că talentul local merită să fie recunoscut și promovat la nivel național.

Eliza, elevă în clasa a X-a, profil umanist, specializarea filologie, nu se rezumă doar la a explora tainele literaturii și ale limbii române în sala de clasă. În paralel cu liceul, își cultivă cu sârg talentul

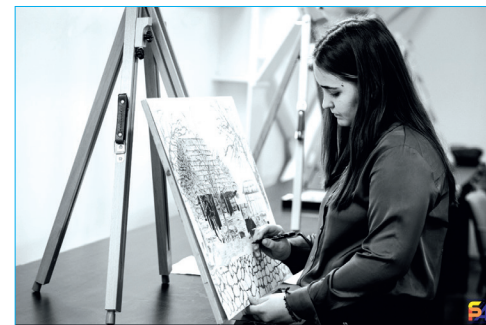
la Școala Populară de Arte „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, unde se află în al treilea an de studiu la secțiunea de Artă Digitală. Această disciplină modernă îi permite să-și transpună viziunea artistică într-un mediu contemporan, explorând noi tehnici și stiluri. Mai mult, ambiția sa o poartă și la Polovragi, unde, ajunsă la al șaselea an de perfecționare, aprofundează tehnicile de Grafică, demonstrând o dorință constantă de a-și lărgi orizonturile artistice. Sub atenta îndrumare a profesorului Epure Bogdan, mentorul său, Eliza a transformat orele de studiu și de exercițiu în succese răsunătoare. Palmaresul său, deja bogat pentru o tânără artistă, vorbește de la sine despre valoarea și potențialul său.

Marele Premiu la Concursul Național „Emancipare”, organizat de Școala Populară de Arte „Constantin Brâncuși” (ediția a V-a). Această distincție majoră confirmă talentul său excepțional în rândul tinerilor artiști din întreaga țară.

Premiul I la Concursul Anual de Pictură și Grafică, organizat de Școala Populară de Arte „Tudor Jară” din Cluj-Napoca (2023). Recunoașterea venită din partea unei instituții de prestigiu din Ardeal subliniază calitatea lucrărilor sale și abilitatea de a se impune într-o competiție acerbă.

Premiul I la Concursul de grafică și pictură „Origini”, organizat de Școala Populară de Arte și Meserii (2024). Acest premiu recent atestă o evoluție continuă și o prezență constantă în peisajul artistic național.

Succesul Elizei nu este întâmplător. Fiecare lucrare a sa, indiferent de tehnică, poartă amprenta unei minți creative și a unei mâini sigure, care redă cu talent emoții, peisaje și personaje. Ceea ce o diferențiază este perseverența, combinată cu o disciplină de fier, care o ajută să-și gestioneze timpul între școală și artă. Ea

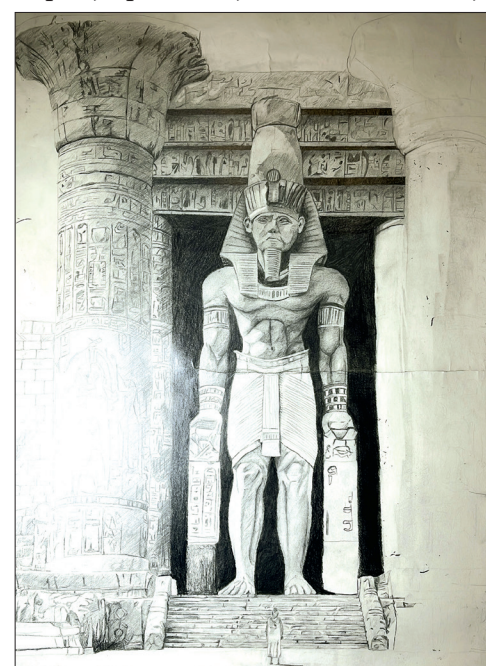
reprezintă o sursă de mândrie pentru Liceul Teoretic Novaci, pentru profesorii săi și pentru întreaga comunitate din Gorj.

Dragostea pentru pictură a prins contur încă din clasa a IX-a, când Eliza a descoperit universul fascinant al Egiptului Antic la orele de istorie. Inspirată de măreția faraonilor, a realizat un desen de mari dimensiuni (100/70 cm), în creion, ce îl înfățișează pe Ramses al II-lea în prim-plan, având în fundal silueta impunătoare a unui templu. Acest desen îl va oferi cadou liceului unde studiază, fiind în curs de finalizare. Lucrarea marchează pentru eleva noastră începutul unei etape în care arta a devenit nu doar pasiune, ci și mijloc de explorare culturală și personală.

De la arta digitală la grafică tradițională, Eliza reușește să construiască un stil personal, matur și expresiv, care atrage atenția juriilor de specialitate. În ciuda vârstei fragede, ea se conturează deja ca o voce distinctă în peisajul artistic tânăr al României.

Eliza este exemplul elocvent al faptului că pasiunea, munca și sprijinul profesorilor pot transforma visurile adolescenței într-un drum sigur către excelență artistică.

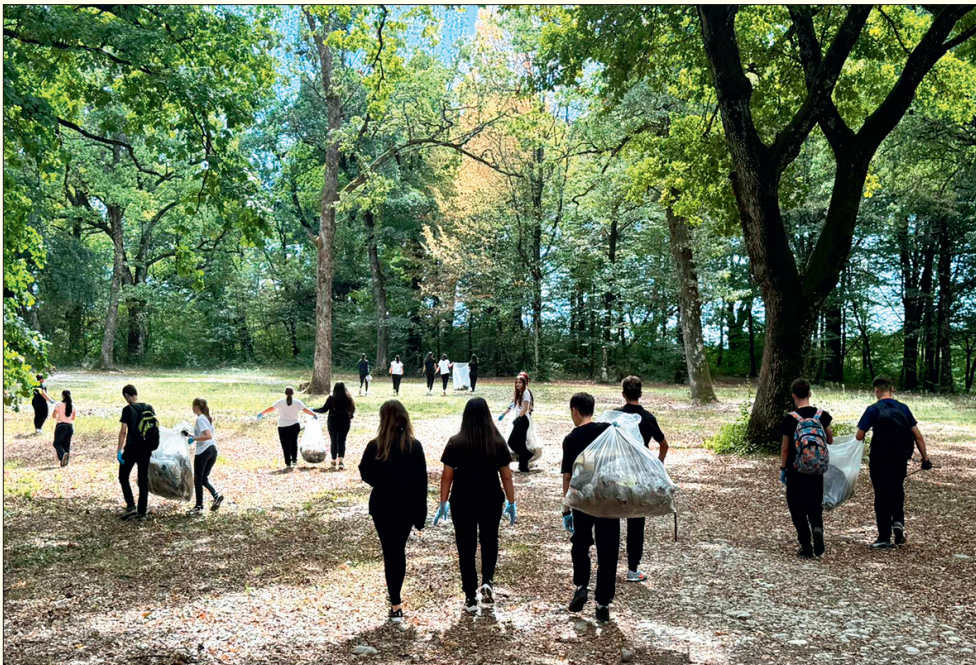
Eleva Panduru Eliza-Teodora este un exemplu că viitorul artei românești este în mâini sigure. Tânăra artistă demonstrează că efortul susținut, pasiunea și talentul autentic sunt rețeta succesului, indiferent de domeniul ales. Este o prezență artistică de urmărit și o inspirație pentru toți cei care cred în forța

viselor. Așteptăm cu nerăbdare să-i admirăm și alte creații și să o vedem transformând viitoarele concursuri în noi prilejuri de a ne mândri.

Prof. Iulia GIUGIULAN

Orașul Novaci, un exemplu de implicare și spirit civic: peste 500 de voluntari la Ziua Națională de Curățenie

Novaciul, un oraș de munte din inima Gorjului, a demonstrat încă o dată că spiritul civic și dorința de a contribui la o comunitate mai curată și mai frumoasă sunt valori puternic ancorate în rândul locuitorilor săi. Cu ocazia Zilei Naționale de Curățenie 2025, organizată sub umbrela „Let's Do It, România!”, peste 500 de persoane, de la elevi și cadre didactice, la părinți, localnici și reprezentanți ai instituțiilor locale, s-au mobilizat exemplar pentru a da un nou chip zonelor vulnerabile expuse poluării. Această acțiune de anvergură, coordonată de voluntari dedicați și sprijinită de autoritățile locale, a transformat o zi obișnuită într-un adevărat maraton al binelui, arătând că un mediu sănătos este o responsabilitate comună.

Inițiativa, sprijinită și aprobată de domnul primar Dumitru Leuștean, a beneficiat de o organizare impecabilă, rezultatul unei colaborări eficiente între Primăria Novaci, societatea ALDIS Târgu Jiu, Liceul Teoretic Novaci, **Școala Gimnazială Novaci** și un grup entuziast de voluntari novăceni. Coordonarea la nivel de oraș a aparținut doamnei profesoare Elena Basarabă și unei echipe de voluntari formată din cadre didactice și studenți, mulți dintre ei membri ai Asociației „Novaci 2030”. Aceste eforturi comune au asigurat o repartizare strategică a tuturor celor implicați în activitate, pe întregul teritoriu al orașului, acoperind zonele cele mai afectate de deșeuri.

Participanții au fost împărțiți în mai multe grupuri de lucru, fiecare având o zonă clar delimitată de curățat. Echipele de voluntari au acționat pe multiple fronturi, abordând puncte-cheie din Novaci și din împrejurimi. Printre zonele vizate s-au numărat Podul de Sârmă, Pârâul Râma, zona Pădurii Statului și strada principală din zona „La Academie”, unde elevii și profesorii de la Liceul Teoretic Novaci au dat dovadă de o energie molipsitoare.

Nu mai puțin impresionantă a fost implicarea **Școlii Gimnaziale Novaci**, a structurii Pociovaliștea și a grădinițelor arundate – Novaci și Pociovaliștea –, ale căror echipe au curățat străzi întregi, de la Alea Trandafirilor, strada Eroilor, parte din strada Parîng, până la zona Pieței Novaci și albia râului Gilort. Elevii și cadrele didactice de la Pociovaliștea au contribuit la ecologizarea curții școlii și a arterelor principale din zonă, inclusiv sensul giratoriu și drumurile de acces către satele vecine.

Eforturile au fost completate de reprezentanții DGASPC, secția Novaci, care au curățat zonele din jurul caselor de tip familial și artere importante, precum strada Rovine, dar și de angajații Agenției „Apele Române” – Gorj, secția Novaci, care s-au ocupat de curățarea albiei râului Gilort, în zona Râpa lui Negreanu, o zonă

de o frumusețe naturală deosebită, dar care necesită o atenție constantă.

Pe lângă aceste grupuri organizate, voluntari din rândul comunității locale au acționat în zone mai puțin populate, dar la fel de vulnerabile, cum ar fi ieșirea de

pe strada Tomeni spre Perești, zona Scărița și Gilorțel.

Pentru a recunoaște și a celebra eforturile depuse, Asociația „Novaci 2030” a anunțat că, în urma unei monitorizări atente, va premia cele mai

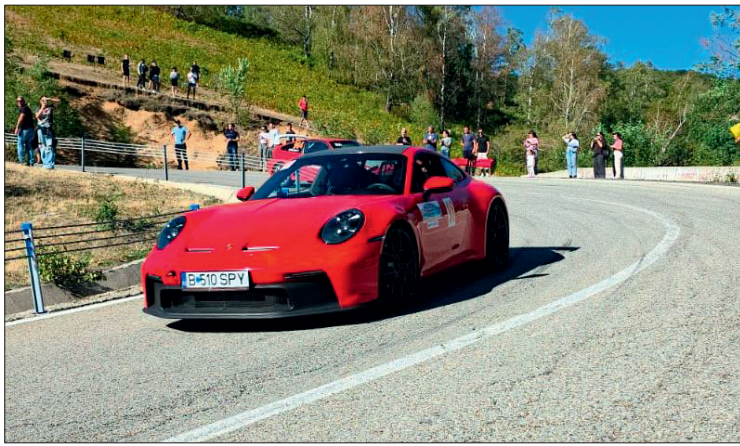
eficiente echipe de lucru, cei mai harnici voluntari și cel mai bun fotograf de teren. Festivitatea de premiere va avea loc cu ocazia Zilei Mondiale a Educației, un eveniment organizat în parteneriat cu Casa de Cultură Novaci. Această inițiativă nu doar că motivează participarea, ci subliniază și importanța educației ecologice în formarea unei conștiințe colective.

Acțiunea de ecologizare de la Novaci este mai mult decât o simplă curățenie. Este un manifest al implicării, un model de colaborare interinstituțională și o dovadă că, atunci când o comunitate se unește pentru un scop comun, rezultatele sunt vizibile și de durată. Un mediu curat nu este un lux, ci o necesitate, iar prin astfel de acțiuni, Novaciul a arătat că este gata să ofere un viitor mai sănătos generațiilor viitoare. Felicitări tuturor participanților!

Prof. Alina-Ramona ȚICU

Spectacolul vitezei revine pe Transalpina!

Campionatul Regional de Viteză în Coastă – Rânca 2025

În weekendul 20-21 septembrie 2025, Rânca a redevenit centrul motorsportului din regiune, găzduind Campionatul Regional de Viteză în Coastă – etapa 5 CRVC Gorj. Evenimentul este organizat de ACS Autocorex Târgu Jiu, în colaborare cu Consiliul Județean Gorj și Primăria Novaci. Are o importanță deosebită, deoarece contează pentru clasamentele regionale de viteză în coastă, fiind deschis atât profesioniștilor, cât și pasionaților de viteză, amatorilor și juniorilor.

Publicul a fost invitat să participe la spectacol duminică, 21 septembrie, într-o zi plină de adrenalină, cu mașini performante și peisaje montane impresionante. Competiția s-a desfășurat pe sectorul de drum de la Novaci spre Rânca, pe Transalpina, pe un traseu de 3,6 km:

- Start: DN 67C BK 18 (GPS: 45.202345°, 23.695123°);
- Sosire: DN 67C BK 21+500 (GPS: 45.221234°, 23.697890°);

- Pantă maximă: ~ 15,5%.

La eveniment au participat:

- Șoferi amatori, care au permis categoria B de cel puțin 1 an, inclusiv juniori absolvenți ai școlilor de pilotaj (însoțiți de instructor);

- Piloți cu licență FRAS, care concurează în clasele Race Cars și Street Cars. În clasa Street Cars se includ vehicule mai apropiate de standard (modificări minore cum ar fi evacuare sport, semi-slick-uri), iar în Race Cars, vehicule cu echipări specifice competițiilor (roll-cage, scaune/centuri sport, anvelope slick etc.).

Cupa Novaci - etapa 5 a CRVC a avut la start 79 de mașini.

La startul etapei au fost și 6 novăceni. Victoria în

clasamentul general i-a revenit lui Bestea Tudor-Valentin, care a pilotat un Porsche 911 GT3 - 992.1, având timpul final de 4 minute și 48 secunde, pe locul 2 fiind Dăianu Alexandru, cu Audi A4 la 4.5 secunde, iar pe locul 3, Bancu Valentin-Georgian la 7.7 secunde.

Clasa A1 Race este câștigată de Eduard Iacov, cu VW Lupo cu 6 minute și 6 secunde, fiind urmat de Crăciun Daniel, cu VW Polo la 4.6 secunde, iar pe locul 3 s-a clasat Predisor-Ungureanu Laurențiu.

La Clasa A2 Race avem victorie pentru Andreoiu Alexandru, cu Renault Twingo, cu timpul final de 5 minute și 17 secunde, urmat la 3.6 secunde de Vezure Cristian-Cosmin,

cu Honda Civic și la 31 secunde de Biscoveanu Cosmin, cu Dacia Logan.

Clasa A3 Race este câștigată de Băloi Gabriel-Vodă, cu 5 minute și 22 secunde, fiind urmat de Neagu Daniel-Lucian, iar pe locul 3 s-a clasat Panduru Marius-Claudiu.

Clasa A4 Race este câștigată de Burlan Daniel cu Renault Megane, cu 5 minute și 8 secunde, fiind urmat de Popescu Alexandru, cu Renault Megane la 13.1 secunde, iar pe 3 s-a clasat Roman Alin-Marian.

La Clasa A5 Race câștigător este Stirculitu Radu, cu BMW E30, cu timpul final de 5 minute și 36 secunde, urmat de Perpelea Sebastian, cu Renault Clio și de Crăciun Sergiu, cu Honda Civic.

La Clasa A6 Race avem victorie pentru Dăianu Alexandru (Audi A4), cu timpul final de 4 minute și 52 secunde, urmat la 6.3 secunde de Dumitrache Gabriel cu Skoda Octavia și la 14.2 secunde de Mrejeru Claudiu, cu Audi TTS.

Clasa A7 Race este câștigată de Sandu Daniel, cu 5 minute și 03 secunde, fiind urmat de Butușină Bogdan, iar pe locul 3 s-a clasat Mihai Florin-Daniel.

Clasa I1 Race este câștigată de Daminescu Mihai, cu 4 minute și 56 secunde, fiind urmat de Bălescu Mihai-Daniel, iar pe locul 3 s-a clasat Boncu Ianis.

Clasa I2 Race este câștigată de Buzurin Gabriel-Alin, cu 5 minute și 19 secunde, fiind urmat de Cocoranu Narcis, iar pe locul 3 s-a clasat Frățuțu Ovidiu.

Clasa A1 Street - primii trei clasați au fost: Enuș Ilie-Răzvan, Brănescu Tiberiu-Valerian și Aldoiu Iulian-Andrei.

Clasa A2 Street - primii trei clasați au fost: Popescu Ovidiu-Lucian, Catrinou Dumitru și Aldea Marinel.

Clasa A4 Street - primii trei clasați au fost: Negrea Georgian, Neamțu Ionuț-Alexandru și Vilsan Constantin.

Clasa A5 Street - primul clasat a fost Cuteanu Vasilică, iar pe locul 2 s-a clasat Dinescu Dragoș-Nicolae.

Clasa A6 Street - primii trei clasați au fost: Bancu Valentin-Georgian, Ion Alexandru-Marian și Ciortea Marius.

Clasa A7 Street - câștigător a fost Bestea Tudor-Valentin, urmat de Catan George.

Clasa I2 Street - câștigător a fost Ciocea Eduard, urmat de Bogdan Petre-Gabi.

Campionatul Regional de Viteză în Coastă – Rânca 2025 a avut o zi de competiție intensă, spectacol auto de înalt nivel și peisaje de excepție în zona montană. Publicul a fost invitat să susțină piloții și să se bucure de adrenalina și frumusețea Transalpinei în această penultimă etapă a sezonului.

Ultima etapă a Campionatului Regional de Viteză în Coastă, din acest an, va avea loc la Târgu Cărbunești (Cupa Stejeret), în zilele de 11 și 12 octombrie 2025.

Alexandru ANDREOIU

O viață dedicată educației, culturii și frumosului – Portretul unei Femei de 10

Există oameni care, prin har, dăruire și perseverență, reușesc să lase în urmă o moștenire de neprețuit pentru comunitatea din care fac parte. O astfel de personalitate este distinsa doamnă Basarabă Elena, recompensată cu titlul de „Femeie de 10” în cadrul Galei care a celebrat excelența feminină din județ. Pentru al doilea an consecutiv, orașul Novaci se mândrește cu o reprezentantă de excepție, o femeie care îmbină cu eleganță vocația educației, dragostea pentru cultură și respectul profund pentru tradițiile neamului românesc.

Cu o carieră didactică impresionantă, de peste 46 de ani, a modelat generații întregi de elevi atât ca învățătoare, profesoară de muzică și educație fizică și sport, precum și mentor al unor artiști care astăzi strălucesc pe scene importante.

A fost director al Școlii Gimnaziale Novaci, metodist al Inspectoratului Școlar Județean Gorj, autor de culegeri și cărți de specialitate, dar și participant activ la conferințe și schimburi de experiență internaționale. Fiecare etapă a carierei dumneaei vorbește despre pasiune, disciplină și iubire pentru educație.

În prezent, ca director al Casei de Cultură Novaci, continuă să scrie povești de succes pentru orașul nostru. Neobosită, organizează evenimente culturale de anvergură, promovează obiceiuri străvechi și valorifică moștenirea pastorală a Olteniei de sub munte.

De la festivaluri de renume, precum Festivalul Folcloric Păstoresc „Urcatul oilor la munte” și Festivalul Tocanului, la proiecte de voluntariat și

Prof. Delia POPA

☛ turism ecologic, activitatea doamnei Elena Basarabă impresionează prin profunzime și impact.

Moștenirea copilăriei și proveniența dintr-o familie de ciobani cu origini ardeleni i-au modelat sufletul și i-au insuflat dorința de a păstra vie identitatea culturală.

De altfel, doamna Elena Basarabă a întemeiat ansambluri folclorice – „Ciobănașul”, „Novăceana”, „Nedeia Junior” – și coordonează cu aceeași pasiune Ansamblul Folcloric „Nedeia”, reușind să ducă frumusețea tradițiilor locale în toată țara și chiar peste hotare. Sub îndrumarea dumneaei, generații de tineri au descoperit bucuria dansului popular, a cântecului autentic și a apartenenței la o comunitate mândră de rădăcinile ei.

În spatele tuturor acestor realizări stă o femeie cu o energie molipsitoare, o organizatoare desăvârșită și o vizionară care știe să transforme ideile în proiecte durabile. De la crearea de rute turistice naționale – „Drumurile transhumanței ciobanilor pe Transalpina”, „Ruta Cultural-Turistică a Bisericii de Lemn din România” – până la implicarea în acțiuni de ecologizare,

doamna Elena Basarabă demonstrează că dragostea pentru oameni, natură și tradiție poate schimba comunități întregi.

Titlul de „Femeie de 10” nu este doar o distincție, ci este recunoașterea unei vieți dedicate binelui comun. Prin

fiecare elev format, fiecare festival organizat și fiecare tradiție salvată de la uitare, doamna Elena Basarabă dovedește că adevărata va-

loare se măsoară în suflete atinse și în frumusețea lăsată în urmă.

Comunitatea novăceană se înclină cu mândrie în fața acestei doamne de excepție, un simbol al dăruirii și al iubirii pentru oameni, cultură și pământul natal. O femeie care, prin tot ceea ce face, arată că pasiunea, munca și credința pot transforma visurile în realitate.

Felicitări, doamna Elena Basarabă!

Prima ediție a Competiției sportive „Memorialul Dumitru Popica & Victor Brăiloiu” – un adevărat succes

Orașul Novaci a vibrat recent în ritm de handbal, găzduind pe 5 și 6 septembrie 2025 prima ediție a „Memorialului Dumitru Popica & Victor Brăiloiu”. Competiția, văzută ca un omagiu adus celor doi profesori legendari, a readus la viață o tradiție sportivă locală și a transformat comunitatea într-o arenă a pasiunii și a fairplay-ului. Turneul a adunat peste 230 de participanți și a inclus 30 de meciuri intense, aducând împreună cele mai bune echipe feminine din județele Gorj, Vâlcea, Hunedoara, Timiș, Dolj și Mehedinți.

De la primul fluier al arbitrului, atmosfera din sală a fost una de neuitat. O intensitate rar întâlnită a pus stăpânire pe teren, transformând fiecare meci într-o bătălie strategică pentru victorie. Suținătorii, prezenți în număr mare, au creat un spectacol propriu, cu tobe, scandări și aplauze zgomotoase. Un grup de suporteri din Vâlcea s-a remarcat în mod special, aducând un entuziasm demn de marile competiții naționale. Pentru cele două zile, iubitorii de handbal au trăit cu emoție și bucurie fiecare moment, de la apărări spectaculoase, până la goluri decisive.

Succesul acestui eveniment nu ar fi fost posibil fără efortul colectiv al unei comunități întregi. Principalul organizator a fost Liceul Teoretic Novaci, prin profesorii Manuel Colțescu și Cosmin Covrig, care au reușit să valorifice

o competiție de anvergură, mobilizând atât resursele umane, cât și pe cele financiare. Manuel Colțescu, considerat „magicianul” handbalului novăcean, calcă hotărât pe urmele profesorilor comemorați, contribuind la formarea unei noi generații de sportivi de performanță.

Evenimentul a beneficiat de un sprijin financiar și logistic crucial din partea mai multor parteneri, demonstrând o unitate impresionantă în jurul valorilor sportive. Printre sponsorii principali se numără Primăria Orașului Novaci, Primăria Crasna, al cărei primar este un fost elev al profesorilor Popica și Brăiloiu, dar și familia regretatului profesor Dumitru Popica (Ovidiu, Mădălina și Adrian), care a contribuit financiar la organizare, alături de Andrei Popica, prin intermediul Asociației Absolvenților Liceului Novaci.

Un aspect deosebit de emoționant a fost prezența tinerilor antrenori, foști elevi ai Liceului Teoretic Novaci, care au revenit în orașul natal pentru a participa la competiție.

Aceștia au performat în anii de liceu sub îndrumarea profesorului Manuel Colțescu, iar acum se dedică, la rândul lor, formării viitoarelor campioane. Prezența lor a subliniat continuitatea și impactul profund pe care mentorii îl pot avea asupra destinului tinerilor.

Finalul turneului a fost o bucurie pentru toți participanții. Festivitatea de premiere a avut loc în prezența doamnei inspector școlar Adriana Dănciulescu, de la ISJ Gorj, ea însăși fostă elevă a școlilor novăcene. Efortul fantastic al celor peste 230 de fete a fost recunoscut și răsplătit cu trofee, diplome și premii în bani. Fiecare premiu a fost o recunoaștere a muncii, a sacrificiilor și a pasiunii depuse pe teren.

Succesul „Memorialului Dumitru Popica & Victor Brăiloiu” demonstrează că sportul, în special la nivel juvenil, are puterea de a uni comunități și de a perpetua tradiții valoroase. Competiția a fost mai mult decât o serie de meciuri; a fost un eveniment care a onorat memoria unor oameni de excepție și a inspirat generația de astăzi să aspire la excelență. Organizatorii, sponsorii și participanții au dovedit că handbalul la Novaci are un viitor strălucit.

Prof. Alina-Ramona ȚICU

NOVACIUL DE ODINIOARĂ...

- articole și note publicate în săptămânalul interbelic "Gorjanul" -

„Post mortem:

În 25 ale lunii trecute a.c. s-a stins din viață, pe nesimțite, ca o lumânare consumându-se pe sine, venerabilul Dumitru Giugiulan, tatăl prietenului nostrum Ioan Giugiulan, învățător din Novaci. S-a născut acum 85 ani din modesta, cinstita și harnica familie Nicolici, venită de dincolo de munte, în urma revoluțiilor naționale de acolo. Aici au fost împropietăriți „toporașii”, devenind una cu băstinașii novăceni. Răposatul se căsătorește cu Maria Adamuță Chirilă Babu, trecută la Domnul acum trei luni, cu care-și încheiasse 52 ani de căsnicie curată, mulțumiți de tot ce le-a hărăzit Dumnezeu: bucurii, necazuri... Prin alesul lor fel de a fi, și-au atras atenția învățătorului I. Corăciu, D. Brezulescu și a familiei Răduțescu. Astfel, Ioan, unul din cei patru fii ai lor, e îndrumat spre învățătura de carte, pe care a cules-o cu deosebit succes revărsând-o mai apoi din belșug, în matca satului său drag. Bine inspirat la trup, înțelept la minte, sfătos la discuție, răposatul era stejarul secular din mijloc de pustie, izbit de toate vânturile, fără a se desghina din ele vreo cracă a virtuții străbune. Era bradul falnic din culme de munte, care se apleacă până la pământ în lupte cu furtuna, dar nu se urnește de pe stânca de granit a credinței singure adevărate. Prin portul, limba și moravurile vieții sale, el era satul întreg, cu toate ale lui adânci comori de aur. A pași, cu mintea, în sanctuarul vieții patriarhale a acestui mutat de la noi, e a ne scutura de toată zgura păcatelor de azi, pentru a-l vedea în curata-i lumină, altfel rămâne un „neînțeles”. Progresul veacului ce străbatem, în diferitele-i domenii: divorțul în căsătorie, avortul legalizat, ajutorarea celor nevoiași, prin forța legilor; victoria în războaie, prin bombe distrugătoare a orice vietate nevinovată, cutremura pe buncii noștri. Ei își depănuau sutele de ani, fără a răvni la ce nu e al lor, fericiți de starea lor și în voie bună cu toată lumea. Bătrânii ce se duc, sunt arhivele pline de colb, din nepăsarea noastră a celor de azi, singurele izvoare de crezare în reconstituirea satelor. Noi trăim ca neam numai prin strânsa legătură cu sfinții noștri dispăruți; de aceea, de-a pururi să ne rugăm, ca de acolo din ceata aleșilor lui Dumnezeu, ei să ne fie ocrotitori de tot răul ce ne paște. Moș Dumitru, dormi împăcat de tot ce ai lucrat aici pe pământ și fii al nostru, al tuturor, rugător la Dumnezeu și acolo în ceruri. Fie-ți somnul lin și dulce!

Preot V.I. Tomescu-Novaci”

(„Gorjanul”, anul XXIII, nr. 27-28 din 15 iulie 1946, pag. 5)

„Moartea col.

C. Broșteanu-Urdarianu:

În numărul trecut al ziarului am anunțat – în treacăt, întrucât vestea ne sosise în ultimul moment – moartea col. C. Broșteanu-Urdarianu, mare proprietar în Urdarii Gorjului. Fiind vorba de o personalitate, care a jucat un rol în viața județului nostru, ne luăm îngăduința de a stăruia o clipă asupra sa. Col. Broșteanu-Urdarianu avea aproape 80 de ani. În ciuda acestei vârste, însă, era de o robustețe fericită prin excelență, avea o minte clarvăzătoare, un caracter integru și un calm desăvârșit, și – cu toate loviturile primite în ultima vreme, când a fost depozat de mai toate bunurile sale, – și aceasta nu numai în baza legii... Era om „dintr-o bucată” cum s-ar spune. Dar cum era puțin comunicativ, pentru mulți era o fire „imposibilă”. Cine îi cunoștea însă fondul sufletesc, poate afirma dimpotrivă. Descendent al unei vechi familii boierești, fiul lui Zamfir Broșteanu, fost procuror la Divanul Craiovei și membru în Divanul ad-hoc, în 1857 ca reprezentant al marilor proprietari din Gorj – Const. Broșteanu Urdarianu având serioase studii în țară și străinătate, a fost multă vreme șeful contenciosului Eforiei Spitalelor Civile, situație în care a avut prilejul să se remarce ca om de drept. Ca ostaș – ofițer de rezervă – a înaintat până la gradul de colonel, luând parte la toate campaniile – cu excepția ultimei – fiind decorat cu cele mai mari distincțiuni militare. Ca senator de Gorj – între anii 1910-1914 – a reprezentat cu demnitate interesele județului în Sfatul Țării. Ca proprietar, și-a iubit cu pasiune brazda și a făcut toate eforturile cu putință, decenii de-a rândul, de-a transforma moșia sa într-o adevărată școală a muncii pentru satele dimprejur, atacând toate domeniile legate de agricultură: viticultură, silvicultură, zootehnie și aducând fiecărei ramuri cele mai perfecționate îmbunătățiri. Neavând moștenitori direcți, col. Broșteanu-Urdarianu hotărâse să lase întreaga avere statului, pentru crearea unui Institut Agricol, făcând chiar și un testament, depus sub formă mistică la Trib. Gorj în 1934. După recenta expropriere, luându-i-se moșia și devastându-i-se întreaga gospodărie, el s-a găsit în situația de a nu și mai vedea visul realizat, astfel că a fost nevoit să revoce acest testament, în aprilie 1945. În ultimul timp aflăm, însă, că – desigur aceasta tot din dorința ca restul averii sale, pădure, pomet și vie – să treacă în mâna unui om de muncă, col. Broșteanu-Urdarianu a vândut acest rest din fosta moșie, Urdarii, fraților Gh. și Ion Mohora din Novaci, doi tineri harnici și întreprinzători. Actul provizoriu de vânzare s-a transcris la Trib. Gorj sub nr. 2650/1946 după cum ne afirmă dl. avocat Mihail Slăvescu, decanul baroului local”.

(„Gorjanul”, anul XXIII, nr. 29 din iulie 1946, pag. 6)

Cristian GRECOIU

NAȘTEREA MAICII DOMNULUI

Nașterea Maicii Domnului este una dintre cele mai importante sărbători din calendarul ortodox, prăznuită în fiecare an pe 8 septembrie. Această zi marchează începutul mântuirii neamului omenesc și este prima mare sărbătoare a anului bisericesc, care începe la 1 septembrie.

Fecioara Maria s-a născut din părinții Ioachim și Ana, care erau înaintați în vârstă, ca rod al rugăciunii lor. Ioachim provenea din casa lui David, iar Ana din cea a lui Aaron, așadar erau de neam împărătesc și preoțesc, dar erau lipsiți de bucuria de a avea un copil, mai ales că, în contextul iudaic, cei care nu aveau copii erau considerați ca fiind lipsiți de binecuvântarea dumnezeiască. După rugăciuni stăruitoare, Dumnezeu le ascultă cererea și le dăruiește un copil la bătrânețe – pe Maria, al cărei nume înseamnă *Doamnă* sau *Stea*, arătând mai înainte strălucirea vredniciei ei de Maică a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Ioachim și Ana făgăduiseră lui Dumnezeu că, dacă vor avea un copil, îl vor închina Domnului. Din acest motiv, Maica Domnului a fost dusă la Templul din Ierusalim la vârsta de trei ani, eveniment prăznuit ca *Intrarea în biserică a Maicii Domnului*, la 21 noiembrie. La Templu, Maica Domnului se va pregăti să devină templu viu, adică cea din care Hristos va lua firea omenească pentru a o îndumnezei.

Din Maica Domnului S-a născut ca Om, Fiul lui Dumnezeu cel Veșnic. Prin acordul ei și prin lucrarea Sfântului Duh, ea a dat trup Fiului Veșnic al lui Dumnezeu, de aceea Biserica o preamărește ca fiind mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, pentru că fără stricăciune a născut pe Dumnezeu Cuvântul.

Nașterea ei a fost un dar dumnezeiesc și o binecuvântare pentru lume, ea fiind pregătită de Dumnezeu pentru a deveni „vas ales”.

Sfinții Părinți au rânduit ca această sărbătoare să fie prăznuită pe 8 septembrie, pentru că 8 este cifra veșniciei, a vieții veșnice, iar datorită ei, Fiul Cel veșnic al lui Dumnezeu S-a întrupat, a biruit moartea și a dăruit oamenilor viața veșnică în Împărăția Cerurilor.

Troparul Nașterii Maicii Domnului arată că, prin nașterea Fecioarei Maria, lumea a primit începutul mântuirii – căci ea L-a născut pe Hristos, Soarele dreptății. Prin ea, blestemul străvechi al păcatului a fost înlăturat și s-a deschis calea spre viața veșnică:

„Nașterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, bucurie a vestit la toată lumea; că din tine a Răsărit Soarele dreptății, Hristos Dumnezeul nostru. Și dezlegând blestemul, a dat binecuvântare; și stricând moartea, ne-a dăruit nouă viață veșnică.”

Pentru noi, creștinii ortodocși, Preasfânta Fecioară Maria este Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioară, fapt pentru care noi o cinstim zilnic prin cuvintele inspirate ale imnografiei bizantine: „Cuvine-se cu adevărat să te ferim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim”.

Maica Domnului este un model de curăție sufletească, de smerenie și de iubire. Ea este mijlocitoarea rugăciunilor noastre către Fiul ei, Mântuitorul Iisus Hristos, de aceea **cinstirea Maicii Domnului** ocupă un loc deosebit în viața noastră duhovnicească.

Părinții Fecioarei Maria, Ioachim și Ana, sunt modele de credință, de iubire și de smerenie. Ei au primit-o pe Fecioara Maria ca pe un dar dumnezeiesc și au crescut-o în spiritul credinței, ceea ce reprezintă un reper pentru familiile contemporane.

Această sărbătoare constituie un moment prielnic de a redescoperi și de a pune în practică valorile spirituale care ne dau sens vieții: rugăciunea, credința, nădejdea, smerenia, răbdarea și recunoștința. Nașterea Maicii Domnului este deopotrivă o sărbătoare religioasă și un reper moral și spiritual pentru fiecare creștin care își dorește să trăiască în lumina lui Hristos, sub ocrotirea Maicii Sale.

Să ne străduim să fim și noi „vase” curate pentru a fi vrednici de primirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, astfel încât să devenim părtași ai vieții celei veșnice!

Preot, Ion SPILCĂ

HPV (Papilomavirusul uman)

HPV este un virus care se răspândește prin contactul direct cu pielea sau cu mucoasele infectate cu acest virus. Este responsabil pentru cea mai frecventă infecție transmisă pe cale sexuală și pentru 5% din toate cazurile de cancer la femei și bărbați, la nivel mondial.

În prezent, sunt cunoscute peste 200 de tipuri de HPV, cele mai multe pot cauza negi la nivelul pielii, iar aproximativ 40 infectează epiteliul mucoasei (cavitate bucală, vagin, regiune anală). Unele tipuri de HPV se elimină, de obicei, fără nicio intervenție, în câteva luni după infectare, iar aproximativ 90% se elimină pe parcursul a doi ani. Însă, unele tulpini de infecții cu HPV pot provoca probleme de sănătate precum verucile genitale și mai multe tipuri de cancer (carcinom de col uterin, vulvar, vaginal, anal, penian și forme de cancer la nivelul cavității bucale, gâtului, esofagului și laringelui). Infecția persistentă cu anumite tipuri de HPV determină apariția unor celule cu o creștere anormală (displazii), care produc leziuni precanceroase ce ulterior pot deveni maligne.

HPV se răspândește prin contactul direct piele pe piele, iar prezervativul nu oferă protecție completă împotriva infecției cu HPV. Sunt și cazuri rare în care virusul poate fi transmis în timpul nașterii de la mamă la nou-născut. Nu toate persoanele infectate cu HPV prezintă semne sau simptome, astfel pot fi purtătoare și transmit virusul altor persoane fără să știe.

Peste 80% dintre femei și bărbați se infectează cu HPV în decursul vieții. Orice persoană activă sexual poate contracta virusul. Simptomele pot apărea la ani distanță după ce virusul a fost contractat.

La femei, principalul risc oncologic asociat infecției persistente cu HPV este apariția cancerului de col uterin, pe când la bărbat este cancerul anal. Cancerul de col uterin, determinat în proporție de 99% de HPV, este al treilea cel mai frecvent diagnosticat cancer la femei, după cancerul de sân și cel colorectal. Zilnic, aproximativ 9 femei sunt diagnosticate cu cancer de col uterin și aproximativ 5 femei pierd lupta cu boala.

Factorii de risc care favorizează infecția cu HPV și persistența acesteia sunt: fumatul, debutul precoce al vieții sexuale, parteneri multipli, număr mare de nașteri, infecții cu transmitere sexuală co-existente, utilizarea prelungită a contraceptivelor orale. Bărbații nu sunt doar vectori de transmitere a virusului, ci pot și să dezvolte afecțiuni determinate de infecția cu HPV, precum veruci genitale (excreșcențe pe piele și mucoase) sau cancer (penian, anal, orofaringian).

Vaccinarea anti-HPV este un mod important de prevenție a cancerelor și a verucilor genitale determinate de infecția cu HPV. Vaccinurile folosite în prezent pentru a proteja împotriva infecțiilor cu HPV conțin particule asemănătoare virusului, formate doar din componente din structura acestora. Pentru că nu conțin virusuri vii, vaccinurile nu pot cauza infecția. Eficacitatea vaccinării este mai înaltă atunci când vaccinul este administrat înainte de dobândirea infecției. Organizații internaționale au raportat că vaccinurile HPV au un profil de siguranță foarte bun.

În România, vaccinarea anti-HPV este disponibilă gratuit pentru fete și băieți cu vârsta între 11 și 26 de ani, realizându-se sub coordonarea medicilor de familie. Persoanele cu vârsta sub 45 de ani, pot beneficia de vaccin în regim compensat 50%, dacă medicul specialist recomandă.

Prevenția este cea mai puternică armă pe care o avem împotriva HPV și a bolilor asociate. Vaccinarea, alături de controalele medicale periodice, pot salva vieți și reduce semnificativ riscul de cancer de col uterin și alte afecțiuni. Informarea și responsabilitatea personală fac diferența, iar un simplu pas, precum vaccinarea, poate însemna protecție pe termen lung.

*Medic primar pediatru,
Alexandra STOICOIU*

De ce trebuie să fii înconjurat de oameni frumoși și învingători

Evitarea capcanelor relaționale

În călătoria vieții, oamenii pe care îi avem alături joacă un rol crucial în definirea direcției noastre, a energiei și a succesului nostru. Zicala „spune-mi cu cine te însoțești ca să-ți spun cine ești” este mai relevantă ca niciodată. Să fii înconjurat de oameni frumoși la suflet și învingători nu este un moft, ci o necesitate pentru a te dezvolta armonios și a-ți atinge potențialul maxim.

Principiul fundamental pe care ar trebui să ne bazăm alegerile în relații este cel al altruismului. Relațiile autentice se bazează pe o grijă sinceră pentru celălalt, nu pe un calcul rece al beneficiilor personale. Dacă oamenii din jurul tău îți vor binele doar prin prisma propriului interes, atunci aceștia nu-ți aduc nimic valoros în

relație nu te poate ajuta să crești. Dimpotrivă, se concentrează pe câștiguri materiale sau sociale, limitând astfel dezvoltarea ta interioară și personală.

Pentru a te proteja de aceste dinamici dăunătoare, este esențial să acționezi proactiv. În primul rând, stabilește limite clare. Definește-ți ce tip de relații îți dorești și să nu-ți fie teamă să te distanțezi de cei care îți impun un model diferit. Fii atent la intențiile celor din jur! Observă dacă acțiunile lor sunt cu adevărat dezinteresate sau dacă există întotdeauna o motivație ascunsă! Oamenii care te sună doar atunci când au nevoie de ceva nu sunt prieteni adevărați.

Investește-ți timpul și energia în a cultiva legături cu oameni care te

viață. O astfel de relație este, în esență, o tranzacție, nu o conexiune umană. Oamenii care acționează din altruism îți oferă sprijin necondiționat, te ascultă cu empatie și se bucură cu adevărat de succesele tale. Ei sunt cei care te ridică atunci când cazi, fără a aștepta ceva în schimb. Această autenticitate a relațiilor creează legături puternice și durabile, care rezistă testului timpului și al provocărilor.

A menține relații cu persoane ale căror intenții sunt motivate de egoism poate fi extrem de epuizant și dăunător pentru sănătatea mentală și emoțională. Aceste persoane te pot manipula și exploata, folosind bunăstarea ta ca pretext pentru a-și atinge propriile scopuri. Ele nu te văd ca pe un partener de încredere, ci ca pe o unealtă. Această dinamică toxică te face să te simți deseori folosit și subminat, iar necesitatea de a evalua în mod constant intențiile lor ascunse te consumă energetic. O astfel de

susțin necondiționat, care te inspiră și care te provoacă să fii o versiune mai bună a ta. Aceștia sunt oamenii învingători, cei care se concentrează pe evoluție, nu pe competiție. În preajma lor, vei simți o energie pozitivă, un optimism molipsitor și o dorință de a-ți depăși limitele.

Nu te simți vinovat să te îndepărtezi de cei care nu-ți aduc valoare în viață. Protejarea propriei bunăstări este un act de autorespect. A renunța la anumite relații toxice nu este un eșec, ci o eliberare. Este un pas curajos către o viață mai plină de sens, în care te înconjoară doar de oameni care te prețuiesc pentru ceea ce ești, nu pentru ceea ce le poți oferi. Alege să fii înconjurat de oameni frumoși și învingători, care cred în tine și care te ajută să crești! Astfel, vei construi un cerc social sănătos, bazat pe încredere și respect reciproc, care te va ghida pe drumul spre împlinire și fericire.

Prof. Alina-Ramona ȚICU

Bunătăți de la Cuteni

Afacerea personală cunoscută sub numele de „Bunătăți de la Cuteni” a prins viață în 2023, în orașul Novaci, pe strada Eroilor, din dorința familiei Cuteanu de a aduce mai aproape de oameni produse naturale și autentice. Numele brandului nu este ales întâmplător. El poartă povestea familiei și a rădăcinilor sale, iar fiecare produs reflectă munca și dragostea pentru tradiție.

Totul a început în ferma familiei, acolo unde sunt crescute cu grijă oi și vaci. Vara, animalele urcă la munte, căci pășunile sunt bogate și aerul curat dau laptelui un gust aparte. Din acest lapte proaspăt se obțin brânzeturi gustoase, iaurturi cremoase, smântână și lapte de cea mai bună calitate.

Pentru a le oferi clienților o gamă cât mai variată și autentică, „Bunătăți de la Cuteni” colaborează și cu producători de încredere. Astfel, pe rafturile magazinului se găsesc și mezelurile

hrană. Este o poveste despre respectul față de natură, față de muncă cinstită și față de dragostea pentru tradițiile românești.

Pe lângă activitatea permanentă din magazin, familia Cuteanu se implică și în viața comunității, prin participarea la diverse evenimente locale, cum ar fi „Festivalul Tocanului”, organizat în Piața Centrală Novaci, unde produsele sale sunt prezentate și degustate, iar oamenii pot cunoaște mai bine gustul autentic.

Brandul este o prezență activă și pe rețelele sociale, unde se anunță periodic când produsele sunt disponibile în băcăniile locale și când se aduc noutăți. Membrii familiei comunică direct cu clienții, răspund întrebărilor și primesc feedback, ceea ce ajută la dezvoltarea gamei de produse și la adaptarea la preferințele consumatorilor.

Clienții locali se bucură de autenticitatea

tradiționale de la Jina, renumite pentru calitatea lor și pentru respectarea rețetelor moștenite din generație în generație. Împreună, aceste produse completează gustul de acasă și aduc mai aproape de oameni bogăția gastronomiei românești.

Având și un punct de lucru în centrul orașului, acesta nu trebuie văzut doar ca un spațiu de vânzare, ci ca un colț de tradiție și ospitalitate, deoarece fiecare client este primit cu drag și cu promisiunea unui gust adevărat. Pentru familia Cuteanu, fiecare produs este mai mult decât

produselor, mai ales că există o apreciere pentru faptul că produsele sunt naturale.

Ambele elemente - participarea la târguri și contactul permanent cu publicul - fac din brandul „Bunătăți de la Cuteni” un reper al calității locale, reprezentând un liant între tradiție și comunitatea Novaciului, care apreciază pe deplin naturalul, autenticitatea și ospitalitatea.

Prof. Simona CONSTANTINESCU

Zacuscă de vinete fără roșii

O novăceancă pasionată de gătit ne împărtășește rețeta sa de zacuscă. Este vorba despre doamna Mărioara Băbu, care ne oferă o viziune culinară autentică asupra acestui pre-parat, ce reprezintă rezultatul experienței, gustului și pasiunii pentru bucătăria tradițională. Vă invităm să descoperiți secretele și sfaturile dumneaei, cea care ne arată cum pasiunea pentru gătit poate transforma fiecare borcan într-o bucurie.

Ingrediente:

- 5 kg de vinete;
- 5 kg de ardei capia;
- 1,5 kg de ceapă;
- 1 kg de ulei de floarea-soarelui;
- 5 foi de dafin (după gust);
- boabe de piper (după gust);
- 5 linguri de sare;
- 2 linguri de zahăr (opțional, pentru un gust mai dulceag).

Mod de preparare:

1. Coaceți vinetele și ardeii. Mai apoi, se curăță bine și se lasă la scurs. După ce s-au răcit, se pot toca mărunt.
2. Într-un ceaun, pe foc mic, puneți uleiul de floarea-soarelui și adăugați ceapa tăiată fideluță subțire. Căliți-o ușor; ceapa tăiată fin dă o dulceață aparte zacuscăi.
3. Când ceapa s-a înmuiat, adăugați vinetele și ardeii tocați.

Fierbeți la foc domol - „foc de lene” - aproximativ o oră, până când uleiul se ridică deasupra compoziției.

4. Spre final, adăugați foile de dafin, boabele de piper, sarea și, dacă doriți, zahărul. Foile de dafin se scot înainte de a pune zacusca în borcane.

5. Puneți zacusca fierbinte în borcane sterilizate și fierbeți-le (sterilizați-le) timp de 20 de minute.

Variante:

Pentru zacusca cu roșii, adăugați, la final, un borcan (800 g) de bulion bine fiert.

Pentru zacusca de ciuperci, înlocuiți vinetele cu ciuperci de bună calitate, de preferință hribi (mânătărci).

Zacusca gătită la ceaun și fiartă la foc de lemne are gustul copilăriei noastre și nu poate fi înlocuită, mai ales în zilele de post, fiind o rețetă cu tradiție de mulți ani.

Prof. Simona CONSTANTINESCU

Poeți consacrați

Toamna

A venit toamna și deodată
Natura parc-a ruginit
Și oamenii-și culeg recolta,
Frunzele cad neconținut.

Hambarele-s pline de roade,
Iar mustul fierbe în butoi
Și merele acum sunt coapte,
Iar pomii sunt aproape goi.

Doar păsările călătoare
În stoluri pleacă rând pe rând,
Înfruntă vijelii și ploaie
Și zborul lor e-atât de lung.

Cât de frumoasă este toamna,
Mioarele din munți coboară,
Ciobani-și cântă doina-n prag
Și-ncet se pregătesc de iarnă.

Cămarile sunt toate pline,
Iar gospodinele dau zor
Conservelor să le termine,
Să poposească în pridvor.

Și totul este ca-n poveste
Pe clăi se-adună barabeții,
Acolo se ascund de ploi,
Iar sus pe munte cresc bureții.

Ileana CONSTANTINESCU

Stejarul

Stejaru-ntinde brațele spre lume
C- un gest ocrotitor și tandru,
Plecându-și fruntea întru
rugăciune
Și sprijin pentru-al bolții
policandru.

Închin un vers de mulțumire-
aleasă
Chiar măreției ce purcede-
ntrânsul,

Prin vitregia sortii reculeasă,
Ce-a cunoscut și bucurii și plânsul.

Stejarul zămislește gânduri coapte
În arșița emisă de Cuptor,
Îl leagănă pe brațe-un vânt
de noapte,
Cântându-i de iubire și de dor.

Și fruntea-mi plec sub ochii
lui senini
Ce-au înfruntat și gerul și furtuna,
Prin care se întrezăresc lumini
Ce-acoperă speranța și cutuma.

Florentina CUTEANU

ECHIPA DE REDACȚIE:

Bondoc Dumitru
Constantinescu Simona
Grecoiu Cristian

Popa Delia
Țicu Alina-Ramona

Machetare: Firu Iuliana-Marilena

Pre-press & print:

Tipografia
ProdCom

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare: Rodica Teiși